

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Study) เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากการศึกษาทั้ง 5 ส่วน คือ มาตรฐานการศึกษาชาติ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบสาม และแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ได้องค์ประกอบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ด้านคือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด

การศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 จากการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) พบว่า จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวม พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ทั้ง 8 ด้าน มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับความสำคัญ 3 ลำดับ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ที่ถือว่ามีความสำคัญและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีที่สุด คือ 1) ควรจัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น 2) ควรศึกษาผลการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาแก้ไข และดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ 3) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการเสนอแนวทางแก้ไขกลับไปยังสถานศึกษาจากรายงานคุณภาพการศึกษาที่ได้รับรายงานไว้ 4) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาคควรมีความชัดเจนและสอดคล้องกับการปฏิบัติ 5) ควรชี้แจงแนวทางการประกันคุณภาพภายในต่อโรงเรียนให้ชัดเจน 6) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบติดตามผลก่อนการดำเนินงานระหว่างการทำงาน และหลังการดำเนินงาน 7) ควรมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 8) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันและสามารถตรวจสอบได้ 9) ควรประสานผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น และ 10) ควรแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียน ข้อมูลครู การจัดการเรียนการสอน อาคารสถานที่

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลจากการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) สรุปว่า แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การจัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ประกอบด้วย 1) การเตรียมการ ซึ่งมีการนำปัจจัยทางการบริหารมาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมี 1.1) บุคลากร (Man) 1.2) งบประมาณ (Money) 1.3) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) 1.4) การจัดการ (Management) 1.5) ข้อมูลสารสนเทศ (Information) 2) การดำเนินการ เป็นการนำวงจร PDCA ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) 3) การสรุปผลการดำเนินงาน และ 4) การรายงานผลการปฏิบัติงาน มาบริหารจัดการและพัฒนาต่อบองค์ประกอบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ด้าน คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน มีตัวบ่งชี้ทั้งหมด 118 ตัวบ่งชี้

2.2 ผลจากการจัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ (Focus Group) เพื่อวิพากษ์ร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 63 คน สรุปว่า ที่ประชุมเห็นด้วยกับร่างรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่นำเอากระบวนการพัฒนา อันประกอบด้วย 1) การเตรียมการ เป็นการนำปัจจัยการบริหารจัดการ (5M's) 5 ด้าน คือ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ และ ข้อมูลสารสนเทศ 2) การดำเนินงาน เป็นการนำเอาวงจรคุณภาพ PDCA และ 3) การรายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นการกำหนดกลุ่มเป้าหมายการรายงาน การกำหนดรูปแบบของรายงาน การกำหนดเค้าโครงของการรายงาน การรวบรวมข้อมูล การดำเนินงาน การวิเคราะห์และแปลผลการนำเสนอข้อมูล และการเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมาย มาใช้ในการพัฒนาระบบการ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ด้าน คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยทางการบริหารและวงจรการพัฒนาที่สามารถปฏิบัติให้เห็นผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่ประชุมมีประเด็นที่เพิ่มเติม คือ ให้เพิ่มองค์ประกอบ ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน มาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้นำองค์ประกอบการพัฒนา อันได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินงาน การสรุปผล และการรายงานผล มาใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพราะเป็นขั้นตอนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ผลจากการสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) พบว่า ที่มาของรูปแบบควรนำเสนอรูปแบบที่เชื่อมโยงกันและนำไปปฏิบัติได้ ส่วนลักษณะของรูปแบบ ควรมีรายละเอียดประกอบรูปแบบ โดยสรุปผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นด้วยกับรูปแบบที่นำเสนอ นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิ ยังให้ความคิดเห็นว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสมและมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้อย่างยิ่ง จึงควรวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน มีข้อสรุปจากผลการวิจัยที่ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปใช้ได้จริง ดังนั้นถ้ามีประเด็นใดที่ยังไม่ชัดเจนต้องนำไปปรับให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผลงานวิจัยที่น่าจะเป็นผลงานวิจัยที่ดีและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศต่อไป

3. ผลการประเมินรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สรุปได้ดังนี้

3.1 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สรุปว่า การนำรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองในสภาพจริง พบว่า 1) มีกานิยามสถานศึกษาที่มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้าใจตรงกัน โดยให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละลักษณะ ผู้วิจัยนำมากำหนดกรอบของ

สถานศึกษาที่มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้คือ สถานศึกษาที่พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 มีการนำรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มาเป็นรูปแบบหลักในการพัฒนา

2) ตัวบ่งชี้บางตัว มีความเป็นนามธรรมสูง และภาษาเชิงเขียนสื่อความไม่ตรงกัน อีกทั้งควรมีแนวทางการพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละลักษณะ ผู้วิจัยนำมาเขียนอธิบายในคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) วิธีการดำเนินงานให้มีความเฉพาะเจาะจงกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละรูปแบบ ผู้วิจัยได้นำเสนอ เพื่อพิจารณาการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4) ผู้ประเมินควรมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างถูกต้อง ชัดเจน ผู้ประเมินนำมาปรับ โดยการเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในคู่มือรูปแบบการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา 5) ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษากับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน และไม่ควรนำผลการประเมินไปใส่ วัตถุประสงค์ของการประเมิน ผู้ประเมินนำข้อค้นพบในส่วนนี้เพื่อให้ข้อเสนอแนะกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

3.2 ผลประเมินรูปแบบการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ตามความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย มีความคิดเห็นรวมทุกด้าน สอดคล้องกันในระดับมาก นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับผลที่เกิดจากรูปแบบการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 คือ ด้านคุณภาพผู้เรียนตามธรรมชาติและ เต็มศักยภาพ โรงเรียนได้พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น ของแต่ละระดับชั้น ใ้ได้อย่างชัดเจน ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ โรงเรียนได้จัดหาสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นต้องมีหลายเทคนิค อุปกรณ์และประสบการณ์ในการสร้างความสนใจของผู้เรียน เทคนิค อุปกรณ์ ประสบการณ์ โดยได้มาจากแหล่งภายนอก เช่น ชุมชน องค์กรต่างๆ และธุรกิจเอกชน ด้านคุณภาพ การบริหารจัดการการศึกษา โรงเรียนได้ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภายใน

ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินงานจัดการศึกษาตามวงจร PDCA โดยการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

อภิปรายผล

1. ผลจากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวม พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ทั้ง 8 ด้าน มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับความสำคัญ 3 ลำดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรเห็นความเหมาะสมและตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังได้ศึกษาสื่อเอกสาร คู่มือซึ่งมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปีและเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา สารสนเทศเป็นปัจจุบันและเป็นระบบ และบุคลากรภายในโรงเรียนเข้าใจว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีผลต่อตนเองและการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับ ชนม์ขจรณ์ วรอินทร์. 2549 : 236 – 244 ; เหนียวศีลาวงศ์. 2551 : 192 – 198 ; สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547 : 15 – 16 ; ทนงศ์ บุญช่วย. 2548 : 21-27 ; ชีวิน ทองศรี. 2551 : 148 – 159 ; ธงชัย บุญเรือง. 2547 : 8 – 9 และ ธนวรรณ บัวขุนเณร (2550 : 25 – 26) ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีดังนี้ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำ

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ผู้บริหารสถานศึกษาและคณาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักปราชญ์/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัย/แหล่งความรู้ใกล้เคียง เจ้าของกิจการ/สถานประกอบการในชุมชน บุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ ควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เมื่อทุกคนที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องต้องกันในคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่ร่วมกันกำหนด จึงมีความเต็มใจและยินดีที่จะผลักดัน สนับสนุน และทำงานร่วมกับสถานศึกษาให้พัฒนาไปสู่เป้าหมายได้ในเวลาอันรวดเร็วและยั่งยืน

ส่วนตัวบ่งชี้องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ที่ถือว่ามีความเหมาะสม และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีที่สุด คือ 1) ควรจัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น 2) ควรศึกษาผลการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาแก้ไข และดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ 3) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการเสนอแนวทางแก้ไขกลับไปยังสถานศึกษาจากรายงานคุณภาพการศึกษาที่รับรายงานไว้ 4) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีความชัดเจนและสอดคล้องกับการปฏิบัติ 5) ควรชี้แจงแนวทางการประกันคุณภาพภายในต่อโรงเรียนให้ชัดเจน 6) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบติดตามผลก่อนการดำเนินงานระหว่างการค้าเนินงาน และหลังการค้าเนินงาน 7) ควรมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 8) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันและสามารถตรวจสอบได้ 9) ควรประสานผู้ปกครอง และชุมชน

เข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น และ 10) ควรแต่งตั้งคณะทำงาน จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียน ข้อมูลครู การจัดการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารและการทำงาน ดังนั้นจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคน ในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการประกัน คุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ นิกร ศรีสุพัฒน์ (2550 : 60-71) ได้ทำการ วิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญของระบบการประกันคุณภาพ คือ การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิศักดิ์ คำใบ (2552 : 75) ; สามารถ โสภานเวทย์ (2550 : 142 – 165) และสมนึก อินหวัน (2551 : 60-71) ที่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังนี้ หน่วยงานต้นสังกัด ควรสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้ สถานศึกษาพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ กำหนดแนวทางในการพัฒนามาตรฐาน การศึกษาอย่างชัดเจน มีการประเมินคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย และมีการนำ ผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการสร้างความตระหนักแก่บุคลากรทุกฝ่าย โดยการประชุม การจัด อบรม มีการวางแผน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ทุกคนได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถและทำงานอย่างมีความสุข รวมทั้งต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ กำกับ ติดตาม เพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน อีกทั้งต้องทำหน้าที่ในการนิเทศ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สรุปได้ดังนี้

ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การจัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ (Focus Group) และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) สรุปว่า รูปแบบการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ เป็นการเตรียมทรัพยากรทางการบริหาร ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยยึดวงจรบริหารคุณภาพตามแนวคิดเชิงระบบ (PDCA) และขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งผลการสัมมนาเพื่อวิพากษ์ร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สรุปว่า ที่ประชุมเห็นด้วยกับร่างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่นำเอากระบวนการพัฒนา อันประกอบด้วย 1) การเตรียมการ เป็นการนำปัจจัยการบริหารจัดการ (5M's) 5 ด้าน คือ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ และข้อมูลสารสนเทศ 2) การดำเนินงาน เป็นการนำเอาวงจรคุณภาพ PDCA และ 3) การรายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นการกำหนดกลุ่มเป้าหมายการรายงาน การกำหนดรูปแบบของรายงาน การกำหนดเค้าโครงของการรายงาน การรวบรวมข้อมูล การดำเนินงาน การวิเคราะห์และแปลผลการนำเสนอข้อมูล และการเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมาย มาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและที่ประชุมมีประเด็นที่เพิ่มเติม คือ ให้เพิ่มองค์ประกอบ ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน มาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้นำองค์ประกอบการพัฒนา อันได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินงาน การสรุปผล และการรายงานผล มาใช้อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เพราะเป็นขั้นตอนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผลจากการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นด้วยกับรูปแบบที่นำเสนอ เพราะเป็นรูปแบบที่เหมาะสมและมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐานที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ และมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สอง (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๕๓) ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ เสาร์ วันดี (2544 : 110 – 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า รูปแบบเกี่ยวกับการดำเนินงานส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ควรมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร วางแผนการปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามแผน ตรวจสอบประเมินผล นำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน และจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนีย์ สอนตระกูล (2550 : 60 - 61) ได้ทำการศึกษาการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนรัตนวิเชียร์ พบว่า กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินงานและการรายงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสมประสงค์ ขมมา (2553 : 161 – 169) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาประสบผลสำเร็จปัจจัยเชิงกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 2.1) การวางแผน 2.2) การดำเนินการตามแผน 2.3) การตรวจสอบการดำเนินการ และแผนที่ปฏิบัติ และ 4) การพัฒนาแผนและแนวทางการปฏิบัติการปฏิบัติใหม่ ซึ่งโรงเรียนทุกโรงเรียนนำไปประกอบในการบริหารจัดการ โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ

3. ผลการประเมินรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สรุปได้ดังนี้

ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า 1) ควรมีการนิยามสถานศึกษาที่มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้าใจตรงกัน โดยให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละลักษณะ 2) ตัวบ่งชี้บางตัว มีความเป็นนามธรรมสูง และภาษายังเขียนสื่อความไม่ตรงกัน อีกทั้งควรมีแนวทางการพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละลักษณะ 3) วิธีการดำเนินงานให้มีความเฉพาะเจาะจงกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละรูปแบบ 4) ผู้ประเมินควรมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างถูกต้อง ชัดเจน 5) ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน

ในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน และไม่ควรรนำผลการประเมินไปใส่
 วัตถุประสงค์ของการประเมิน และผลการประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกัน
 คุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย มีความคิดเห็นรวมทุกด้าน
 สอดคล้องกันในระดับมาก และผลที่เกิดจากรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
 ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 คือ ด้านคุณภาพ
 ผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โรงเรียนได้พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ทักษะ
 และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นของแต่ละระดับชั้นไว้อย่างชัดเจน ด้านคุณภาพการจัดการเรียน
 การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนได้จัดหาสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้
 ซึ่งจำเป็นต้องมีหลายเทคนิค อุปกรณ์และประสบการณ์ในการสร้างความสนใจของผู้เรียน
 เทคนิค อุปกรณ์ ประสบการณ์ โดยได้มาจากแหล่งภายนอก เช่น ชุมชน องค์กรต่าง ๆ และ
 ธุรกิจเอกชน และด้านคุณภาพการบริหารจัดการการศึกษา โรงเรียนได้ร่วมกันพัฒนาปรับปรุง
 คุณภาพการศึกษาภายในให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินงานจัดการศึกษาตาม
 วงจร PDCA โดยการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนา
 ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพ
 การศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้
 ผลการประเมินตัวบ่งชี้ความสำเร็จการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 8 ด้าน จำนวน 118 ตัวบ่งชี้
 โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อโรงเรียน
 ได้ดำเนินการประเมินผลตามแผนที่กำหนดไว้แล้ว มีการตรวจสอบกระบวนการและมีการ
 ประเมินผลว่า มีความเหมาะสม ถูกต้อง และน่าเชื่อถือเพียงใด ซึ่งผู้เกี่ยวข้องได้มีการ
 ประชุมร่วมกันเป็นระยะ ๆ โดยผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบในระหว่างการนิเทศ
 และประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนา
 กระบวนการประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ซึ่งสอดคล้อง
 กับงานวิจัยของ ชนม์ชกรณ์ วรอินทร์ (2549 : 36-43) ที่กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบระบบ
 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย โครงสร้างและองค์ประกอบของ
 ลักษณะ/วิธีการประกันคุณภาพที่มีความสัมพันธ์กับมิติอื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 ธงชัย บุญเรือง (2547 : 104 - 111) กล่าวว่า รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
 ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ได้แก่
 ให้ความรู้แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องกระจายการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย และกำหนดคณะทำงาน

ด้านระบบสารสนเทศ 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์มาตรฐาน ประชุมเชิงปฏิบัติการ และจัดทำเอกสารประกอบมาตรฐาน 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ระดมความคิดคณะกรรมการ ประเมินความต้องการจำเป็น กำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ และประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้อง 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มอบหมายงาน กระจายอำนาจ ทำงานเป็นทีม สนับสนุน อำนวยความสะดวก และนิเทศติดตาม 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ได้แก่ อบรมให้ความรู้และทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ประชุมชี้แจงทุกฝ่าย วางแผนการประเมินอย่างเป็นระบบ ติดตามการประเมินและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ได้แก่ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่เหมาะสม กำหนดข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล รูปแบบรายงาน และระดมความคิดหาแนวทางพัฒนา และ 8) การผูกงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ประชุมชี้แจง ระดมความคิด วิเคราะห์ผล หาทางพัฒนา และวางแผนการดำเนินงานต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการเตรียมการ ได้นำเอาปัจจัยทางการบริหารมาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมี 1.1) บุคลากร (Man) 1.2) งบประมาณ (Money) 1.3) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) 1.4) การจัดการ (Management) 1.5) ข้อมูลสารสนเทศ (Information) ดังนั้นผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนควรมีระบบบริหารจัดการที่เป็นระบบ เพราะถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหาร ซึ่งการบริหารจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพ มีปริมาณเพียงพอ ต้องได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการเพียงพอ ต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของแผนงานและโครงการ และต้องมีระบบการจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินการ ได้นำเอาวงจร PDCA ได้แก่ การวางแผน (Plan)

การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) มาบริหารจัดการและพัฒนาทั้งองค์ประกอบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ด้าน คือ

- 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ
- 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ควรมีส่วนร่วมในการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โรงเรียนได้พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นของแต่ละระดับชั้นไว้อย่างชัดเจน ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนได้จัดหาสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นต้องมีหลายเทคนิค อุปกรณ์และประสบการณ์ในการสร้างความสนใจของผู้เรียน และด้านคุณภาพการบริหารจัดการการศึกษา โรงเรียนได้ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควรมีการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อสะดวกในการใช้ข้อมูล

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับภาค หรือระดับประเทศ โดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในการวิจัยครั้งนี้เป็นกรอบแนวคิดการศึกษา

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนารูปแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของสถานศึกษาที่เหมาะสม เพราะที่ผ่านมามีเกณฑ์ประเมินได้ยากมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่เป็นนามธรรม

2.4 ควรมีการจัดทำเครื่องมือประเมินการประกันคุณภาพภายในที่ใช้ได้ตรงตามมาตรฐานและสะดวกในการใช้ ซึ่งจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน